

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Lessons learned en vooruitblik

Wikken en wegen in tijden van corona

5.1.2e

RIVM, Radboudumc

Kernteam

5.1.2e

5.1.2e

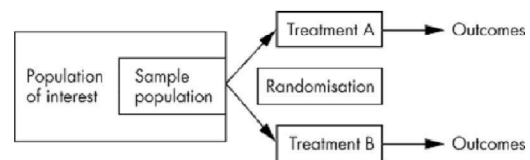
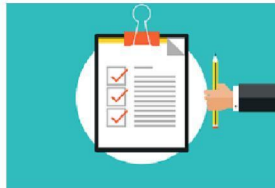
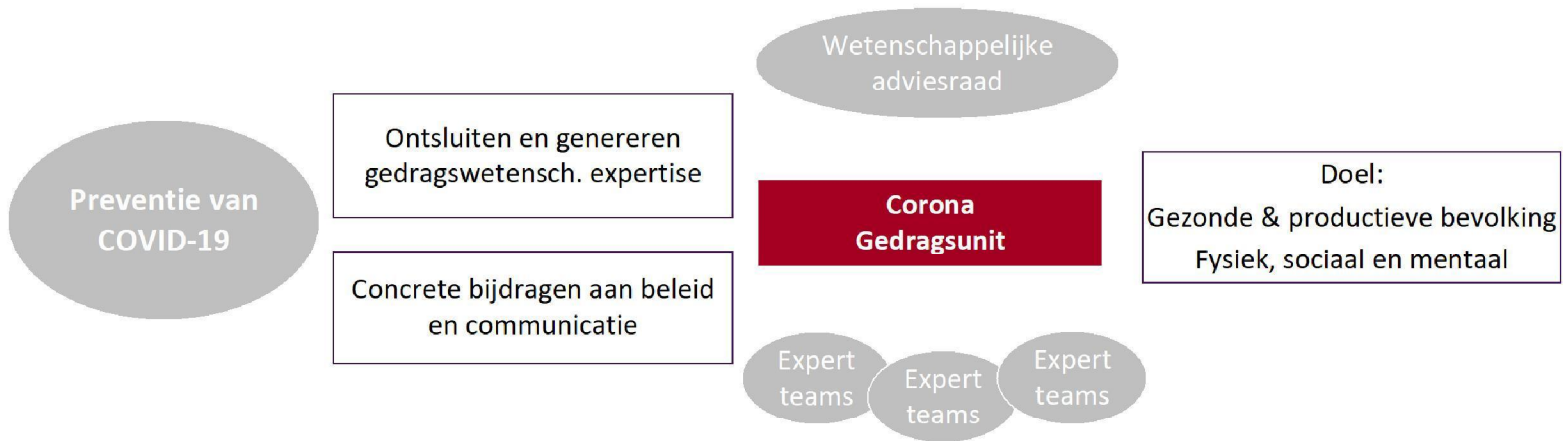
Overzicht: naar de toekomst kijken

- Corona gedragsunit
- Verloop over tijd gedrag, welzijn en vertrouwen over tijd

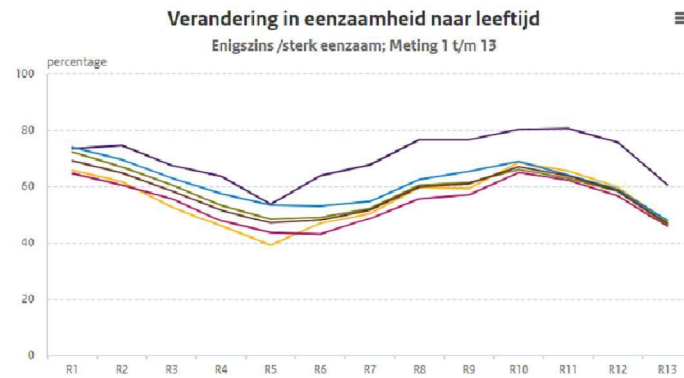
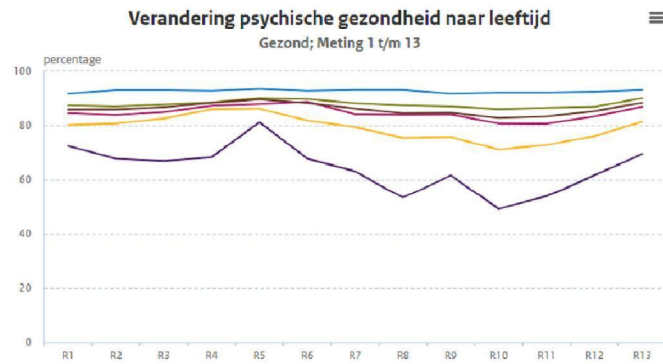
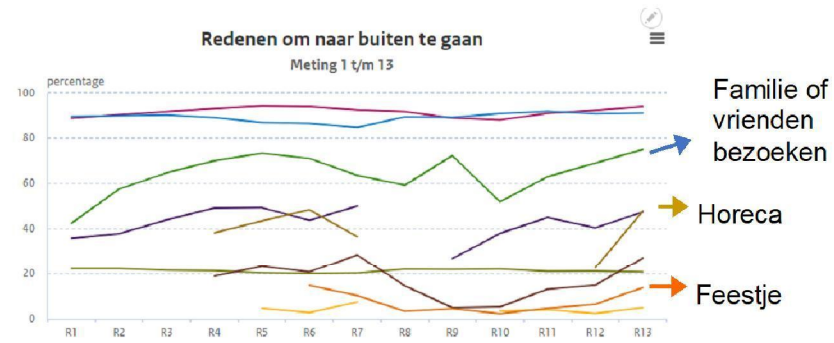
Vanuit gedragsperspectief 3 prioriteiten komende periode:

1. Ondersteunen vaccinatiekeuze en gedrag alle groepen
2. Preventie dmv naleven resterende maatregelen
3. Voorbereiden plan voor uitbraken

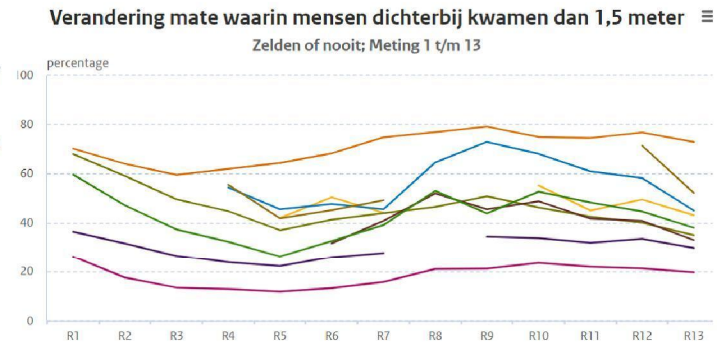
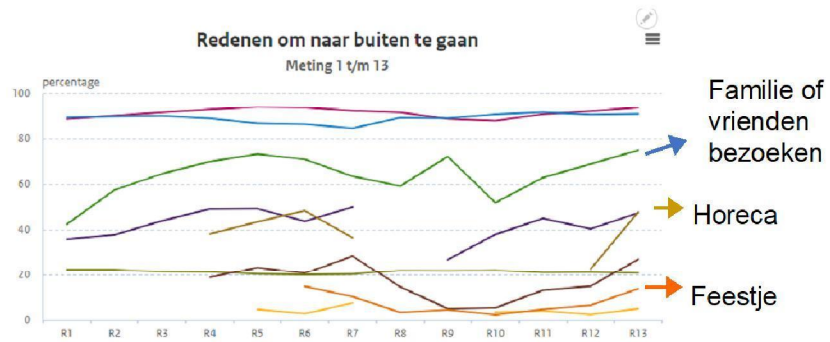
1. Corona gedragsunit

2. Verloop over tijd: Sociale activiteit en welzijn

Context belangrijk bij naleving: voorspelbare afname

Makkelijkst vol te houden :

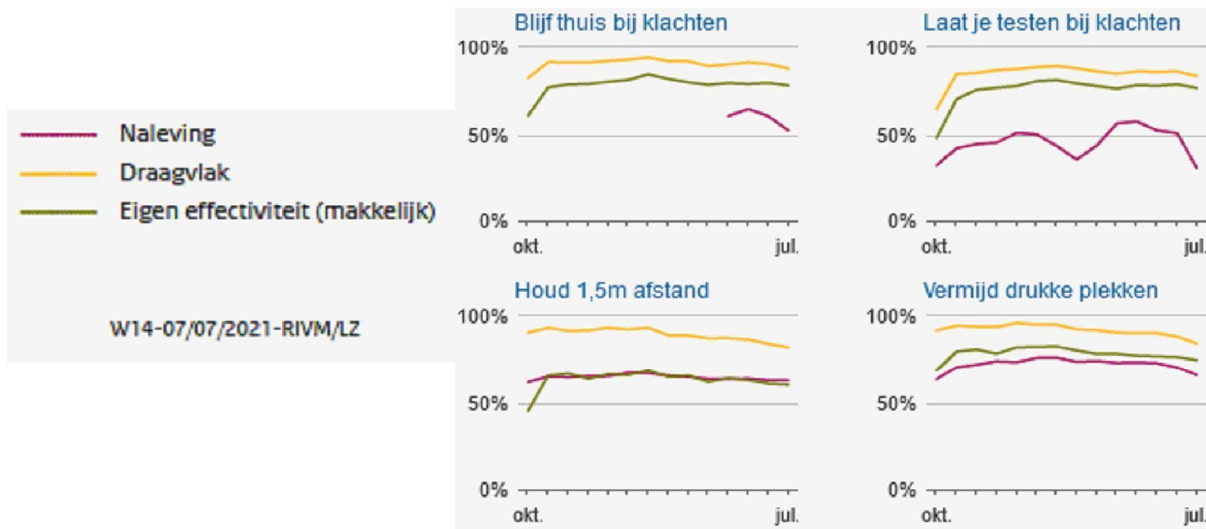
- Hygiëne maatregelen
- Testen bij klachten, nauw contact

Lastigste:

- Beperkingen mobiliteit en sociale leven

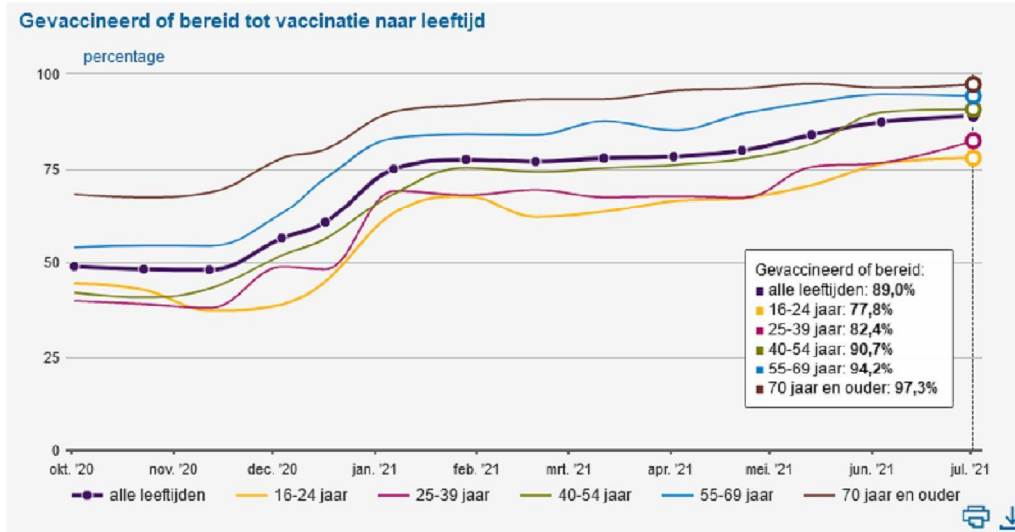
Communicatie, context:

- Communicatie, belang naleven onduidelijk: vaccins, z-huis, focus op versoepelingen
- Drukke, open, signalen pandemie verdwijnen

Verloop over tijd: Vaccinatie

Vaccinatiebereidheid onder 12-18 jarigen	
Zeker wel	44%
Waarschijnlijk wel	28%
Twijfel	8%
Waarschijnlijk niet	11%
Zeker niet	10%

Vaccinatie(bereidheid)
verschilt o.a. met
leeftijd, laag
geletterdheid &
migratie achtergrond

Huidige situatie

- **Versoepelingen, daling cijfers, vaccineren:** meer mobiliteit, sociale contacten (bezoek, uitgaan, werk), afname in naleving, toename in welzijn
- **Communicatie:** voor velen onduidelijk waarom naleving belangrijk is a) gezien de beperkte ziekenhuis opnames en b) na vaccinatie. Wat moet nog en waarom?
- **Context:** naleving beïnvloed door de fysieke (bijv. drukte) en sociale omgeving (bijv. veel mensen op drukke plekken zien zonder 1.5m): o.a. normvervaging.
- **De cijfers:** naleving afgenomen (bijv. drukte mijden, 1.5m, testen en thuisblijven bij klachten), draagvlak afgenomen (motivatie), en naleving moeilijker geworden

Gedragsreflecties: data, expert team (laatste maanden)

1. Versoepel met enige vertraging om jo-jo effecten te voorkomen
2. Zet in op vaccinatie ook onder moeilijker bereikbare doelgroepen
3. Zet in op preventie tenminste tot iedereen de kans heeft gehad zich te informeren en vaccineren
4. Maak een 'coping plan' voor als het onverhoopt verkeerd loopt

1. vaccinatie

- Vaccinatie ook bij mensen met lagere SES, migratie achtergrond
 - Meer wantrouwen, misinformatie, taboe, andere taal, andere kanalen, praktische barrières afspraken maken
- Bereik een zo hoog mogelijk vaccinatiegraad ([gedragsadvies](#) vaccinatie)
 - speciale aandacht voor wijken [lage SES/migratieachtergrond](#) en [jongeren](#) (Ift 12-17).
 - voorlichting in de wijk (markt, school), vertrouwde expert (bijv huisarts), vaccineer op locatie en zonder afspraak

2. Preventie

- Inzetten op preventie tenminste tot alle groepen voldoende kans hebben gehad zich te informeren en volledig vaccineren
 - Gedrag zoals [1.5 meter](#) en drukte mijden, [testen](#) en [quarantaine](#), en [hygiëne](#)
 - Aandachtspunt communicatie: Waarom is naleving überhaupt nog relevant, ook voor gevaccineerde & jongeren? Voorkom stigmatisering en daling naleving toeschrijven aan discipline burger
 - Aandachtspunt context: Maak naleving mogelijk en makkelijk (beperk drukte, voorzie in (zelf)testen), ook voor ondernemers (haalbaar plan, steun). Controleer en handhaaf indien noodzakelijk.
 - Investeer in [veilige vakanties](#) (6/2021): voorbereiding, (zelf)testen voor en na vakantie, isolatie ondersteuning buitenland. Boodschap: een ontspannen vakantie is zonder COVID-19.
 - Veiliger uitgaan: creëer met de branche een plan veiliger uitgaan (testen, afstand, drukte), maak belang naleving duidelijk en haalbaar, controleer en handhaaf indien noodzaak; review plan als

3. Plan uitbraken

- Besmettingen blijven laag, of kleine of grote opleving
- Hoe kunnen **realistische** plannen opgesteld worden met **maximaal draagvlak** en **effectiviteit**?
 - Criteria: bijv. effectiviteit, maatschappelijke impact, haalbaarheid, rechtvaardigheid
 - Strategie: Kort, vroeg en hard, of zachter en balanceren met de cijfers
 - Indicatoren: Welke indicatoren zien mensen als valide voor ingrijpen (R, z-huis, long-covid..)
 - Toepassen op maatregelen en pakketten: voorkeuren
 - De software: Gewenst gedrag stimuleren en faciliteren (pakket eromheen)
- Voor dit plan zal **meer draagvlak** zijn als het gezamenlijk is ontwikkeld met belangrijke maatschappelijke en wetenschappelijke stakeholders en dit pro-actief wordt gecommuniceerd

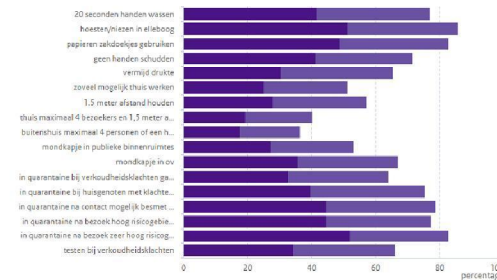

Realistisch plan met draagvlak en effectief

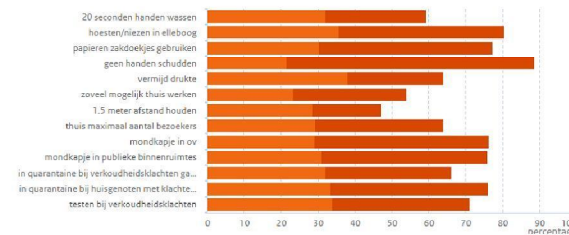

- Bijdrage gedragswetenschappen
 - Lessons learned: organisaties, ondernemers
 - Co-creatie, grote stappen, geen jo-jo, duidelijke kaders
- Keuze experiment TU Delft / RIVM:
 - Representatief sample burgers
 - Criteria, strategie, 'voorkeur' maatregelen
- Software bij de hardware: gedrag, COM, omgeving
- Vroege strategische communicatie over plan
 - Signalerende waarde & draagvlak

Wat is het draagvlak om 6 maanden aan de maatregelen te houden
Meting 13, 16 - 20 juni

Hoe makkelijk is het om aan de gedragsregels te houden
Meting 13, 16 - 20 juni

Samengevat

- Gedragsunit
- Laatste cijfers
- Drie prioriteiten
 - Vaccineren alle groepen
 - Investeren in preventie
 - Haalbaar, effectief en breed gedragen plan voor uitbraken